

SPREMINJANJE DNEVNE RUTINE V VRTCU IDRIJA

Andreja Feltrin in Damijana Velikonja

Dnevna rutina v vrtcu je proces, ki poteka po ustaljenih vzorcih in močno vpliva na otroka, posebno na področjih socialnega in moralnega učenja ter razvoju govornih sposobnosti. Elementi dnevne rutine v vrtcu so: prihod otrok v vrtec, jutranje srečanje, obroki, osebna higiena, nega, bivanje na prostem, počitek in prehodi med dejavnostmi.

Včasih otrokom dnevna rutina predstavlja težavo, zato je pomembno, da se strokovni delavci v vrtcih zavedamo pomena upoštevanja individualnih razlik ter potreb med otroki.

Docentka za razvojno psihologijo na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, dr. Marcela Batistič Zorec (2016) pravi, da se veliko otrok čez nekaj let spominja vrta le po obveznem počitku, kar jim je v takratnem obdobju predstavljalo veliko težavo ter najbolj neprijetno stvar, ki so jo doživeli v vrtcu. Avtorica navaja, da je prav organizacija predšolskih dejavnosti pokazatelj kako kakovostna je predšolska vzgoja posameznega vrta. Pomembno je, da se strokovni delavci poglobimo v otroke in prisluhnemo njihovim potrebam.

V Kurikulu za vrtce (1999), je zapisano, da tako spanje kot počitek ne bi smela biti obvezna kot tudi ne časovno pogojena.

Vsaka vzgojiteljica, v Vrtcu Idrija, je za svojo skupino izbrala svoj element dnevne rutine, ki ga želi izboljšati tekom šolskega leta.

V oddelku v OŠ, skupini »Ptice«, skupina otrok pred vstopom v osnovno šolo, smo pozornost namenili potrebam otrok po počitku in spanju. Počitek spada v področje dnevne rutine, katero smo želele organizirati tako, da je ritem življenja v vrtcu usklajen s potrebami otrok. Prišle smo do spoznanja, da je potrebno zagotoviti menjavanje različnih aktivnosti ter se prilagoditi posameznim potrebam otroka. Ugotovile smo, da je otrokova rutina in delo v vrtcu, ki ga pogosto usmerjamo odrasli, v mnogih pogledih že vnaprej določena z omejitvami prostora, materialov, dnevnim redom, časom in pravili ipd. V skupini smo začeli poiskati različne poti s katerimi bi omogočile otrokom sooblikovanje poteka dnevne rutine. Eden izmed najbolj perečih elementov dnevne rutine nam je predstavljalo spanje oz. počitek. Otroci, ki ne zaspajo, so nama povedali, da jih moti ležanje na ležalnikih med počitkom. Med otroki obstajajo namreč precejšnje razlike v bioritmu in količini spanja, ki ga potrebujejo, zato smo otrokom omogočile, da so v času počitka nekateri otroci spali, drugi pa so bili aktivni. Otroci, ki so bili v času počitka aktivni so lahko izbirali med alternativnimi dejavnostmi. Tisti otroci, ki nikoli ne spijo, so se vključevali v različne dejavnosti, vendar so tudi otroci, ki občasno potrebujejo počitek lahko izbirali, glede na dnevno počutje.

Dejavnosti s katerimi uresničujemo zastavljene cilje

Skupaj z otroki smo načrtovale dejavnosti, ki se izvajajo v času »budnega počitka«. S tem primerom dobre prakse, želimo potrditi, da je povsem mogoče izstopiti iz okvirov obstoječe

dnevne rutine ter ponuditi otrokom izboljššan model dnevne rutine, ki se bo prilagajal potrebam posameznega otroka. Različne dejavnosti med katerimi lahko otroci izbirajo, smo razdelili po dnevih v tednu. Nastala je zbirka dejavnosti, opremljena z risbicami, ki predstavljajo posamezno igro. Preko slikovne ponazoritve imajo tako vsi otroci možnost, da posamezno igro prepoznajo ter jo izberejo kot željeno dejavnost.

Naj naštejemo nekaj primerov dejavnosti, ki potekajo v času budnega počitka; rajalne igre, gibalne igre (igre v obliki poligona, igre z žogo in štafetne igre,...), listanje in branje knjig v bralnem kotičku, likovno ustvarjanje in glasbene dejavnosti,...

Kljub temu, da večina otrok ne zaspri in daljšega počitka ne potrebuje, pa vsi otroci po kosilu prisluhnejo pravljici, ki jo prebere vzgojiteljica ali pa se sproščajo ob zvokih glasbe. Nekateri otroci v tem času zaspijo, ostali pa vstanejo in se vključijo v različne aktivnosti. Vsak dan si aktivnost za vse otroke, ki ne spijo, izbere drug otrok. Tako ima vsak otrok možnost participacije in odločanja. Iz nabora dejavnosti izbere tisto dejavnost, ki mu je najbolj všeč ter ostalim, ob pomoči vzgojiteljice, razloži potek le te. Otroci zelo radi pomagajo pri pripravi gibalnih dejavnosti ter na koncu pri pospravljanju rekvizitov oziroma sredstev.

Največ interesa glede aktivnosti so v tem času otroci pokazali pri igrah kjer je veliko gibanja. Tako je bila največkrat izbrana gibalna igra Ptički v gnezda. Med fanti so priljubljene igre z žogo, (nogomet, met na koš,...) kateremu se rade pridružijo tudi deklice. Deklice pa se pogosto odločajo za rajalne igre. Ob slabem vremenu se odpravimo tudi na krajši sprehod z dežniki. Trudimo se, da bi čim več dejavnosti potekalo na zunanjih površinah. Do sedaj nam je bilo vreme naklonjeno in smo lahko preživeli urice na zunanjih površinah šolskega igrišča ali bližnje okolice, ki je otrokom zelo všeč, saj ponuja veliko možnosti za gibanje in prosto igro. Ob deževnem vremenu, pa ustvarjamo v igralnici. Izdelujemo različne rekvizite, ki so nam v pomoč pri gibalnih aktivnostih ter didaktične pripomočke za razvijanje posameznih spretnosti pri otrocih, otroci likovno ustvarjajo in skupaj prebiramo različno literaturo.

V letošnjem šolskem letu nam je zastavljene cilje nekoliko prekrižale epidemija, vendar ob ponovnem odprtju vrtca nadaljujemo z zastavljenimi dejavnostmi.

V mesecu juniju, preden bodo otroci odšli na počitnice, bomo skupaj ob fotografijah naredili refleksijo vseh aktivnosti, se spomnili vseh iger, ki smo se jih igrali ter lepih trenutkov, ki smo jih preživeli skupaj. Pogledali bomo, katere so tiste dejavnosti, ki so bile največkrat izbrane s strani otrok in njihove odzive pri posameznih dejavnostih. Strokovne delavke pa si bomo med skupinami izmenjale primere dobre prakse, katere bomo lahko uporabile pri svojem nadaljnjem delu.

Literatura:

- Batistič Zorec, M. (2005a). Pravice najmlajših: Ali morajo otroci v vrtcu res spati? 7 dni, 22. junij, 2005, str. 6–8.
- Kurikulum za vrtce (1999). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport.